

Anexa nr. 7

La ordinul Ministerului Sănătății,
Mincii și Protecției Sociale
Nr. 964 din 14.08 2018

PROFILUL OCUPAȚIONAL

91110. Specialitatea STOMATOLOGIE

Calificarea TEHNICIAN DENTAR

I. MODERATORI:

1. *Manolache Ala*, director Centrul de excelență în medicină și farmacie „Raisa Pacalo”, grad managerial superior, grad didactic superior.
2. *Smîntînă Alexandru* - Tehnician dentar categorie superioară în specialitate, Director general CS Vivodent SRL Coordonatorul și membrul Comitetului sectorial participant la grupul de lucru pentru elaborarea profilului ocupațional

II. GRUPUL DE LUCRU:

1. *Fala Valeriu*, Doctor habilitat în științe medicale, conferenciar universitar, Șef catedra terapie stomatologică USMF „Nicolae Testemițanu”, medic șef Clinica Stomatologică „Fala – Dental”, medic stomatolog, categorie superioară, tehnician dentar, categorie superioară în specialitate.
2. *Botnaru Aida*, șef secție, șef catedră Discipline stomatologice și tehnico – dentare/ grad didactic superior,, Centrul de excelență în medicină și farmacie „Raisa Pacalo”
3. *Covalenco Ion*, tehnician superior Catedra Stomatologie ortopedică Clinica Stomatologică Universitară USMF „N. Testemițanu”, categorie superioară în specialitate.
4. *Lașcu Marcel*, tehnician dentar superior, IMSP Pol-ca Stomatologică Republicană, categorie superioară în specialitate.
5. *Cojocaru Alexandru*, tehnician dentar categorie superioară în specialitate, medic stomatolog, categoria doi în specialitate SRL „Moruz-Dental”

III. DATA ELABORĂRII 25.05. 2018

IV. DATA REEXAMINĂRII _____ 2025

V. ARTIBUȚII ȘI SARCUNI DE LUCRU

Atribuții	Sarcini de lucru
1. Aplicarea cadrului legal și	1.1. Cunoaște, respectă și aplică legislația muncii în vigoare.

normativ în activitatea instituțiilor medicale din domeniul ocrotirii sănătății cu profil stomatologic.

1.2. Cunoaște, respectă și aplică legislația națională și internațională în domeniul sănătății. (Directivile UE de recunoaștere a calificării profesionale (2013/55/ din 20.11.2013), Ghidul EFN pentru implementarea articolului 31 al Directivei 2013/55/UE privind recunoașterea calificărilor profesionale, Legea nr. 263 cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului din 27.10.2005, Politica Națională de Sănătate).

1.3. Cunoaște, respectă și aplică Regulamentele ordinii interne, Protocoalele naționale și instituționale, ordinile MS MPS cu privire la activitatea instituțiilor medicale.

1.4. Respectă și apără drepturile pacientului.

1.5. Respectă secretul profesional, confidențialitatea informației medicale.

1.6. Respectă normele de securitate și protecție în muncă conform legislației în vigoare.

1.7. Participă alături de alte categorii profesionale la protejarea mediului ambiant.

1.8. Contribuie la stabilirea relațiilor optime de lucru cu echipa medicală, cu pacientul, membrii familiei, însoțitorii.

1.9. Comunică empatic, eficient cu toți actorii echipei interdisciplinare în activitatea sa profesională.

1.10. Recunoaște gradul de autonomie în cadrul responsabilităților profesionale conform legislației în vigoare.

1.11. Îndeplinește responsabilitățile profesionale în cazul utilizării soft-turilor profesionale (TIC).

1.12. Respectă normele tehnice privind regimul sanitaro-igienic și antiepidemic în instituțiile medicale conform legislației în vigoare.

1.13. Participă la autoinstruirea și educația profesională continuă din perspectiva reformelor din sistemul sănătății într-u depășirea provocărilor profesionale.

1.14. Se preocupă de actualizarea cunoștințelor profesionale, prin studiu individual sau alte forme de educație continuă

1.15. Participă la formarea profesională a viitorilor tehnicieni dentari în cadrul mentoratului profesional.

1.16. Promovează imaginea pozitivă și dezvoltarea profesiei de tehnician dentar în contextul social.

1.17. Aplicarea cadrului legal și normativ în activitatea instituțiilor medicale cu profil stomatologic din domeniul ocrotirii sănătății

1.18. Contribuie la stabilirea relațiilor optime de lucru cu echipa medicală și cu pacientul.

1.19. Cunoaște complexitatea organizării activității laboratorului de tehnică dentară și aplicarea de antreprenoriat.

	<p>1.20. Recunoaște gradul de autonomie în cadrul responsabilităților profesionale.</p> <p>1.21. Cunoaște, respectă și aplică Codul de etică a lucrătorului medical și farmaceutic, Regulamentele ordinii interne, Protocoalele naționale și instituționale, ordinile MS MPS cu privire la activitatea instituțiilor medicale.</p> <p>1.22. Îndeplinește responsabilitățile profesionale în cazul utilizării soft-turilor profesionale (TIC).</p> <p>1.23. Respectă normele tehnice privind regimul sanitaro-igienic și antiepidemic în instituțiile medicale conform legislației în vigoare.</p> <p>1.24. Respectă normele de securitate și protecție în muncă conform legislației în vigoare.</p> <p>1.25. Participă la autoinstruirea și educația profesională continuă din perspectiva reformelor din sistemul sănătății într-u depășirea provocărilor profesionale.</p> <p>1.26. Se preocupă de actualizarea cunoștințelor profesionale, prin studiu individual sau alte forme de educație continuă și conform cerințelor postului.</p>
2.Cunoașterea și respectarea legislației muncii.	<p>2.1. Respectă și aplică reglementările în vigoare privind prevenirea, controlul și combaterea infecțiilor nosocomiale (conform Ord.MS nr. 916/ 2006).</p> <p>2.2. Menține igiena, conform politicilor instituțiile medicale și practicilor de îngrijire adecvate din instituția medicală.</p> <p>2.3. Respectă și aplică normele antiincendiare.</p> <p>2.4. Sesizează apariția defecțiunilor apărute la instalațiile tehnico-dentare, electrice, de gaz, termice în vederea remedierilor.</p> <p>2.5. Respectă regulamentele de ordine internă.</p>
3.Comunică eficient în echipa de lucru (multidisciplinară).	<p>3.1. Determină și realizează necesitățile de protezare în echipa intra-/extradisciplinară cu participarea în comun la elaborarea conceptului de tratament protetic.</p> <p>3.2. Delimitază responsabilitățile individuale cu implicarea altor experți în scopul realizării eficiente a procesului de confecționare a protezelor dentare.</p> <p>3.3. Comunică eficient în limba oficială a statului în diverse situații socio-profesionale în echipa multidisciplinară.</p> <p>3.4. Utilizează o limbă modernă la nivel de comunicare profesională.</p> <p>3.5. Comunică eficient în depășirea situațiilor de criză și conflict.</p>
4. Evaluiază amprentele câmpului protetic.	<p>4.1. Respectă și aplică principiile de igienă în pregătirea amprentelor către etapa de turnare a modelului.</p> <p>4.2. Realizează prelucrarea antiseptică a amprentelor.</p> <p>4.3. Examinează amprentele luate de la medicul stomatolog,</p>

	<p>pentru a realiza structura dentară solicitată.</p> <p>4.4. Asigură managementul pentru deșeuri potențial contaminate/îndepărtarea materialelor după utilizare, conform legislației în vigoare.</p> <p>4.5. Desfășoară activitățile în condiții de igienă cu menținerea măsurilor de prevenire, supraveghere și control al infecțiilor nosocomiale.</p>
5. Pregătirea necesarului, aparaturii, instrumentarului, materialelor consumabile către etapele tehnice de confecționare a protezelor dentare	<p>5.1. Stabilizează necesarul de materiale și instrumentariu/echipamente specifice laboratorului de tehnică dentară.</p> <p>5.2. Pregătește instrumentarul, materialele și echipamentul necesar tipului de etapa tehnică preconizată.</p> <p>5.3. Utilizează echipamentul de protecție în corespundere cu tehnica securității.</p> <p>5.4. Utilizează și păstrează, în bune condiții, echipamentele și instrumentele tehnico – dentare din dotarea laboratorului.</p> <p>5.5. Supraveghează materialele și instrumentarul tehnico – dentar utilizat în etapele tehnice de realizare a protezelor dentare.</p> <p>5.6. Asigură depozitarea aparatajului, materialele și instrumentarul tehnico – dentar în vederea bunei funcționări.</p> <p>5.7. Asigură evaluarea curățeniei, dezinsecția și/sau după caz, sterilizarea aparaturii pe care o are în dotare.</p> <p>5.8. Asigură managementul pentru deșeuri potențial contaminate/îndepărtarea materialelor tăietoare și înțepătoare după utilizare, conform legislației în vigoare.</p> <p>5.9. Aplică precauțiile universale pentru prevenirea infecțiilor nosocomiale.</p> <p>5.10. Utilizează echipamentul de protecție în corespundere cu procedeele efectuate și forma de contact cu pacientul.</p> <p>5.11. Respectă principiile generale pentru utilizarea echipamentului de protecție.</p> <p>5.12. Respectă permanent și răspunde atât de aplicarea regulilor de igienă (în special spălarea și dezinsecția mâinilor), cât și a regulilor de aseptice.</p> <p>5.13. Răspunde de igienizarea sălilor laboratorului tehnico – dentar și face educație sanitară.</p>
6. Evaluiază amprentele dentare (câmpului protetic).	<p>6.1. Verifică vizual amprenta din punct de vedere al integrității și al prezentării corecte a elementelor de interes.</p> <p>6.2. Verifică amprenta prin comparare cu indicațiile din fișa de comandă a medicului stomatolog, pentru a realiza structura dentară solicitată.</p> <p>6.3. Respectă și aplică principiile de igienă în pregătirea amprentelor către etapa de turnare a modelului.</p> <p>6.4. Realizează prelucrarea antiseptică a amprentelor.</p> <p>6.5. Asigură managementul pentru deșeuri potențial</p>

	contaminate/îndepărtarea materialelor după utilizare, conform legislației în vigoare.
	6.6. Efectuează întreaga activitate în condiții de igienă cu menținerea măsurilor de prevenire, supraveghere și control al infecțiilor nosocomiale.
	6.7. Execută demularea amprentei de pe model cu instrumente specifice astfel încât să se asigure integritatea modelului.
7. Realizează modele adecvate de lucru din diferite materiale.	7.1. Realizează modele tehnico – dentare din diferite materiale, în scopul asigurării tuturor caracteristicilor morfo- dimensionale în funcție de tipul modelului.
	7.2. Execută machetă pe baza modelului de lucru.
	7.3. Consemnează, etichetează modelele de lucru.
	7.4. Toarnă modelul cu atenție prin procedee specifice, astfel încât să se asigure reproducerea cu maximă fidelitate a configurației amprentei.
	7.5. Examinează modelul de lucru cu atenție din punct de vedere al integrității și al corespondenței cu tipul lucrării dentare de executat.
	7.6. Pregătește modelul de lucru prin operații specifice în funcție de tipul lucrării dentare astfel să asigure condiții optime pentru fazele de lucru ulterioare.
	7.7. Toarnă modelul astfel încât să se respecte timpul optim de turnare în funcție de materialul de turnare.
8. Produce linguri individuale, baza protezei cu șabloane de ocluzie.	8.1. Produce linguri individuale în diferite forme de edentat atât parțial, cât și total.
	8.2. Produce linguri individuale, baza protezei cu șabloane de ocluzie.
	8.3. Controlează și finisează lingurile individuale.
9. Confectionează diferite tipuri de coroane artificiale, inclusiv de metal, construcții, proteze totale și parțiale, proteze scheletate, aparate ortodontice, aparate maxilo-faciale.	9.1. Consemnează, etichetează modelele de lucru.
	9.2. Execută proteze dentare fixe și mobile, aparate ortodontice și proteze chirurgicale conform unui plan protetic stabilit de medicul stomatolog cu respectarea tehnologiilor de lucru.
	9.3. Poartă echipamentul de protecție prevăzut de regulamentul de ordine internă, care va fi schimbat ori de câte ori este nevoie, pentru păstrarea igienei și a aspectului estetic personal.
	9.4. Efectuează tehnologiile etapelor de confectionare a diferitor tipuri de coroane artificiale, inclusiv de metal, construcții, proteze totale și parțiale, proteze scheletate, aparate ortodontice, aparate maxilo-faciale conform planului de tratament indicat de medic.
	9.5. Pregătește materialele din care urmează să realizeze structurile dentare solicitate. Pregătește instrumentarul, materialele și echipamentul necesar tipului de etape tehnice de confecționare a diferitor tipuri de proteze tehnico – dentare.

	9.6. Respectă și aplică măsurile de precauție universală în activitatea profesională.
	9.7. Asigură măsurile de securitate pentru evitarea oricăror incidente, accidente cu aparatură și utilaje tehnico - dentare, utilaje electrice, sursele de gaz metan, substanțele dezinfectante, incendii și calamități naturale.
	9.8. Controlează și finisează lucrarea protetică finală pentru a corespunde cerințelor.
	9.9. Asigură și respectă activitățile tehnologice de confecționare a protezelor dentare într-un spațiu protejat, iluminat.
10. Construiește, reconstruiește și repară proteze dentare unidentare, parțial fixe, scheletate, parțiale și totale, aparate ortodontice, proteze maxilo-faciale.	10.1. Identifică deteriorările în funcție de tipul lucrării protetice.
	10.2. Efectuează reparația protezelor prin operații specifice cu rășini autopolimerizabile în funcție de tipul deteriorării.
	10.3. Reconstruiește secțiunile protezelor dentare cu dinții lipsă pentru a repara lucrările dentare.
	10.4. Construiește și sudează fire și părți metalice, utilizând materiale și instrumentariu adecvat.
	10.5. Reconstruiește protezele prin tehnici diferite în funcție de tipul materialelor folosite la reconstrucție.
	10.6. Realizează prelucrarea finală a protezelor reparate sau reconstruite prin operații specifice, astfel încât să asigure reconstrucție morfo- funcțională a protezelor dentare.
	10.7. Intreține adecvat instrumentele și echipamentele din laboratorul de tehnică dentară în funcție de tipul operației.

VI. CALITĂȚI PROFESIONALE:

1. Onestitate	8. Adaptabilitate la situații noi
2. Atenție	9. Promptitudine
3. Responsabilitate	10. Comunicabilitate
4. Seriozitate	11. Spirit de echipă
5. Spirit de observație	12. Creativitate
6. Putere de analiză, sinteză, decizie,	13. Toleranță
7. Viteză de reacție	14. Confidențialitate și obiectivitate.

VII. CUNOȘTINȚE ȘI CAPACITĂȚI PROFESIONALE:

Exercitarea ocupației de tehnician dentar necesită traseu de educație finalizată prin obținerea calificării Conform Cadrului European al Calificărilor. În vederea îndeplinirii sarcinilor sale, tehnicianul dentar trebuie să dețină:

Cunoștințe:

1. *Discipline generale și socio-umanistice:* utilizarea calculatorului și tehnologia comunicațiilor în specialitate, comunicare și psihologie medicală, limba străină cu terminologie

medicală, medicina calamităților și protecția civilă, filosofie, sociologie și legislație în sănătate, bazele antreprenoriatului și managementul laboratorului de tehnică dentară.

2. *Discipline fundamentale:* aparate, utilaje și materiale tehnico-dentare, morfologia funcțională a dinților și a arcadei dentare, tehnologii de confecționare a protezelor dentare, afecțiuni stomatologice și educația pentru sănătate, anatomie și fiziologie omului, igienă cu bazele microbiologiei, ocluzologie, tehnologii în protetica dentară, dentogenie și estetică facială, medicină ocupațională.

3. *Discipline de specialitate:* Tehnologia protezelor unidentare, tehnologia protezei parțial mobilizabile acrilice, tehnologia protezei totale, tehnologia protezei parțial fixe, tehnologia protezei parțial mobilizabile scheletată, tehnologia aparatelor ortodontice, tehnologia metalo – ceramică, tehnologia protezei parțial mobilizabile modernă, ortodonție, odontologie, reabilitare orală, tehnologii de turnare a aliajelor, tehnologia lucrărilor tehnico-dentare, tehnologia restaurărilor integral ceramice, tehnologia protezelor adjuncte flexibile, tehnologii moderne de confecționare a protezelor mobilizabile, tehnologia aparatelor chirurgicale și estetica facială, paradontologie și sisteme de imobilizare, istoria stomatologiei, ergonomie, prevenție oro-dentară, prevenție orodentară, reabilitare implanto-protetică, gerontostomatologie.

Capacități:

1. Asigurarea condițiilor igienico-sanitare la locul de muncă.
2. Comunicarea eficientă cu pacienții, membrii echipei medico-sociale în diferite situații socio-profesionale în limba de stat și unele din limbile străine.
3. Gestionarea materialelor consumabile.
4. Asigurarea condițiilor de confort pentru pacienți.
5. Stabilirea planului de tratament protetic.
6. Acordarea primului ajutor în situații de urgență.
7. Aplicarea noțiunilor specifice activității de laborator tehnico – dentar.
8. Asigurare educației pentru sănătate.
9. Formarea și instruirea cursanților.

VIII. INSTRUMENTE, UTILAJE ȘI MATERIALE:

În activitatea profesională va fi capabil să utilizeze, monitorize și aplice:

Instrumente pentru etapele tehnice de realizare a protezelor dentare:

1. Utilizarea aparatelor pentru confecționarea modelelor și tiparelor.
2. Utilizarea instrumentelor pentru tăiat.
3. Utilizarea cleștilor folosite în tehnica dentară.
4. Chiuvetele pentru tipare, aparate de poziționare a modelelor antagoniste.
5. Instrumente și materiale pentru prelucrarea finală a protezelor.
6. Dispozitive și sisteme speciale preconfeționate folosite în protetică și ortodonție.

Utilaje și aparate pentru etapele tehnice de realizare a protezelor dentare:

1. Cuptoare de încălzit și preîncălzit tiparele.
2. Aparatură, instrumente și materiale pentru prelucrarea finală a protezelor.
3. Aparatură de calibrare și ștanțare a coroanelor.
4. Aparatură de ars porțelanul.
5. Sablatorul.
6. Paralelograful.

7. Aparate de turnare a aliajelor.
8. Aparatele utilizate în tehnologia CAD/CAM.

Materiale pentru etapele tehnice de realizare a protezelor dentare:

1. Utilizarea materialelor de realizarea modelelor.
2. Utilizarea materialelor de modelare
3. Metalele utilizate în protetica dentară.
4. Oțelul inoxidabil CrNi.
5. CrCo
6. Metalele nobile și aliajele lor: argintul, paladiul.
7. Aliajele nobile și inoxidabile folosite în protezarea metalo-ceramică.
8. Aliajele de lipire.
9. metalele auxiliare.
10. aliajele ușor fuzibile.
11. Acrilate utilizate în protetica dentară.
12. Acrilate pentru confecționarea protezelor fixe.
13. Acrilate pentru confecționarea protezelor mobilizabile
14. Dinții artificiali din acrilate.
15. Porțelanul.
16. Masele ceramice.
17. Compozitele:compoziția, clasificarea și utilizarelor.
18. Materialele de formare a ambalajului de turnare.
19. Materiale auxiliare pentru lipire.
20. Materiale și aparate pentru dezoxidare,
21. Materiale de lustruire.
22. Dispozitive și sisteme speciale preconfeționate folosite în protetică și ortodonție.

IX. TENDINȚE ȘI PREOCUPĂRI DE VIITOR:

1. Asumarea responsabilității pentru dezvoltare, la toate nivelurile de creștere și dezvoltare profesională.
2. Amplificarea eforturilor de actualizare a cunoștințelor profesionale, de dezvoltare de abilități sau dobândire de competențe pentru domeniile complementare profesiei de tehnician dentar.
3. De implicare continuă în ridicarea standardelor de educație profesională și aliniere la standardele internaționale.
4. Promovarea imaginii pozitive și a dezvoltării profesiei de tehnician dentar în contextul social.
5. Promovarea autoinstruirii și educației profesionale continue din perspectiva reformelor din sistemul sănătății.
6. Autoinstruirea și educația profesională continuă în depășirea provocărilor profesionale.